

להצלחת עם
ישראל ולזכות
משפחת סעדיה
ה"ר

מפזירים "היתה עלי"

פרשת ויאמר משה

גיליון מס 70

הגאון רבי ראובן אלבז שליט"א - "ד' ילחם לכם"

השי"ת מצווה את משה רבנו: "ואתה הרם את ממך ונטה את ירך על הים ובקעהו". מובא על כך במדרש (שמות רבה כא, ו): "אמר משה לפני הקב"ה: אתה אומר לי שאקרע את הים, ואעשה את הים יבשה... והרי נשבעת שאין אתה קורעו לעולם?... אמר לו הקב"ה: לא קראת מתחילת התורה, מה כתיב (בראשית א): 'ויאמר אלקים יקוו המים', אני הוא שהתניתי עמו, כך התניתי מתחלה שאני קורעו, שנאמר: 'וישב הים לפנות בקר לאיתנו' – לתנאו שהתניתי עמו מתחילה. מיד שמע משה להקב"ה והלך לקרוע הים, וכיון שהלך לקרוע את הים, לא קיבל עליו להיקרע, אמר לו הים: 'מפניך אני נקרע? אני גדול ממך שאני נבראתי בשלישי, ואתה נבראת בששי'. כיון ששמע משה כך, הלך ואמר לקב"ה: אין הים רוצה להקרע. מה עשה הקב"ה? נתן ימינו על ימינו של משה... מיד ראה לקב"ה וברת".

חז"ל מספרים לנו שהים סרב להיקרע לפני משה רבנו, כיון שהקב"ה הטביע טבע בכריאה, וכדי לשנות את סדרי הטבע צריך בוח מיוחד. עד כדי כך שאומרים חז"ל (תענית ב): "כי כל העושים לו נס, מנכים לו מזכותיו. ואת כיון שהקב"ה כבראו את העולם, סידר שהוא יונהג על פי מהלך טבעי, ואם אדם מצריך את הקב"ה, כביכול, לשנות את סדרי הטבע, הרי זה מוריד מזכותיו. לכן כאשר ביקש משה רבינו לשנות את סדרי הכריאה ולהורות לים להיבקע, סרב הים לעשות כן, עד שנוקב הוא לעזרתו של הקב"ה.

שואל ה'אור החיים' הקדוש שאלה עצומה: הגמרא (חלין ז.) מספרת על רבי פנחס בן יאיר, שהלך לפדיון שבויים. בדרך הוא הגיע לנהר גינאי, והורה לו להיבקע כדי שיוכל להמשיך בדרכו לקיים מצוות פדיון שבויים. סרב הנהר להבקע ואמר לו: "אתה הולך לעשות רצון קונך, ואני הולך לעשות רצון קוני, אתה ספק עושה ספק אי אתה עושה, אני ודאי עושה". אמר לו רבי פנחס בן יאיר: "אם לא תבקע בפני, גזורני עליך שלא יעברו כך מים לעולם". נחלק הנהר לשניים.

הזרמן שם עוד יהודי שהלך לטחון הישים לפסח, הורה רבי פנחס לנהר להחלק גם בפני יהודי זה. היה שם ישמעאלי שליווה את רבי פנחס, ושוב הורה לנהר להחלק גם לישמעאלי שליווה אותו. אמר רב יוסף: "כמה גדול רבי פנחס בן יאיר, אפילו ממשוה רבנו, שאילו משה רבנו בקע את הים פעם אחת, ואלו רבי פנחס בן יאיר בקע את הנהר שלוש פעמים".

לכאורה, אם רבי פנחס בן יאיר הצליח לבקוע את הנהר שלוש פעמים, אם כן מה היה הנס הגדול שחולל משה רבנו בקריעת ים סוף?

מתרץ ה'אור החיים' הקדוש תרוץ נפלא ויסודי עד מאד, ונצטט את לשונו:

"אכן תנאי זה הוא בכלל התנאים שהתנה ה' על כל מעשה בראשית, להיות כפופים לתורה ועמליה, ולעשות כל אשר יגורו עליהם, וממשלתם עליהם כממשלת הכורא ברוך הוא... והנה ביציאת ישראל ממצרים עדין לא קבלו התורה, ואין גורתם על הנבראים גורה, ולזה לא הסכים הים להחלק להם, ומען למשה: 'אתה נבראת בששי ואני בשלישי', זה רמז כי אינו בן תורה, שאם היה בן תורה – הנה הוא קודם לו, כי התורה קדמה לעולם כולו".

לאחר מתן תורה, אין בכך כל רבותא שיכול גדול בתורה לחולל שניו הטבע בכריאה. כאשר השי"ת נתן תורה לעם ישראל, הוא השליש את כח התורה על הטבע, ולכן גדולי התורה יכולים לחולל שניו בטבע, ואין זה כלל בגדר נס. אם נשאל, האם ינכו לרבי פנחס בן יאיר מזכותיו בגין הנס הגדול שחולל, התשובה תהיה שלילית, כיון שאין הוא עושה זאת מכוחו אלא מכח התורה הקדושה. הוא הרי הולך לקיים מצוה, ולכן הטבע חייב לבפוף עצמו לפני מקימי המצוות. ואין זה בגדר נס, אלא זהו כוחה של תורה.

נמצא שכל הטבע כפוף לתורה הקדושה, ואדם העמל בתורה, הופך להיות שליט על העולם.

כאשר נחלקו רבי אליעזר וחכמים במחלוקת המפורסמת בעניין "תנורו של עכנאי" (בבא מציעא נט:), יצאה בת קול מהשמיים ואמרה: "מיה לכם אצל רבי אליעזר שהלכה כמותו בכל מקום". אומרת הגמרא שם: "עמד רבי יהושע על רגליו ואמר: 'לא בשמים היא... שכתב נתנה תורה מהר סיני אין אנו משיגיהן בבת קול'. כלומר, לאחר שנתנה תורה לישראל, הם השליטים על הכריאה כולה, ושוב אין משיגיהם אפילו בבת קול היוצאת מן השמים. ההמשך בעמוד הבא...

לעילוי נשמת

מורים מורטזה

בן שרה, זינט

בת מרים

יום פטירת הצדיק

רבי מאיר

אבוחצירא בן

רבי ישראל

אבוחצירא

יום פטירת הצדיק

רבי ראובן הכהן

בן רבי עווד בעל

'ילקוט ראובני'

יום פטירת הצדיק

רבי יצחק מברסקי

בן רבי מרדכי

מברסקי

הגוף של החברה

הגוף של החברה

הגוף של החברה

הגוף של החברה

כל זה, כאמור, לאחר מתן תורה, אבל קודם מתן תורה לא היתה מציאות כזאת, לכן היו זקוקים לניסים גדולים, כדי שיהיה שינוי הטבע כבריאה. זה היה הנס הגדול של קריעת ים סוף, שאף לפני מתן תורה, חולל משה רבנו שנוי בטבע הבריאה. כי לאחר מתן תורה, כח התורה בודאי גובר על כל מערכות הטבע.

לפני מספר שנים שאלתי כמה מפקדים בכירים בצבא, מהו האיום הגדול ביותר המרחף על מדינת ישראל. הם השיבו לי כי האיום המורי הוא הגדול ביותר, כי לסוריה יש מערכות נשק מתקדמות ביותר, ואם חלילה היא תפתח במלחמה עם ישראל, זו תהיה סכנה גדולה ביותר. מה עשה השיי"ת? אמר, כביכול, ליהודים: "הי ילחם לכם ואתם תחרישון". ... אתם תגבירו את כח התורה, תקימו עוד ישיבה, עוד תלמוד תורה, עוד חזורים בתשובה – ואני אסכסך בין הערבים לבין עצמם, ומאז הכל היסטוריה. כסוריה נהרגו עד כה מאות אלפי אנשים, חלקם אזרחים אבל רבים מהם גם חיילים ומחבלים, שהתכוננו למלחמה מול ישראל. את כל כוחם הצבאי של הסורים הם הפעילו זה נגד זה, ואם לא היה די בשליש הסורי שהרג בכני עמו, הגיעו הרוסים ונהרגו בהם.

עם ישראל יושב בשקט והשיי"ת מכלה את אויביהם. "לעשה נפלאות גדולות לכדו – כי לעולם חסדו". אם כלל ישראל יעסוק בתורה, אזי יראה הקב"ה לעין-בל, כי כח התורה הקדושה גובר על כל דבר בעולם. נקודה נוספת יש ללמוד מתוך התבוננות במעשה זה. לכאורה דבר פלא הוא, שהרי הנהר טען מענה טובה: אתה – ספק עושה רצון קונך, ואני ודאי עושה, ואין ספק מוציא מידי ודאי. ומה ענה לו רבי פנחס על טענה זו? מרן ראש הישיבה הגאון רבי שלום הכהן שליט"א אמר על כך חידוש נפלא מאד, פלאי פלאים: דע לך – אמר רבי פנחס לנהר – עצם ההליכה שאני הולך נחשבת מצוה, גם אם לא אקים את מצוות פדיון השבויים, כי היהודי אינו מקבל את השכר רק עבור התכלית, התוצאה, אלא עבור המעשה שעושה. אדם ישב ולמד ולא הבין, או הבין עקום – הוא יקבל שכר על מה שלמד, כי לא מקבלים שכר על התכלית, אלא על עצם קיום המצוה ועל העמל שהושקע במצוה. "אנו עמלים – ומקבלים שכר!" כל מצוה שבאה לידך – היוזרה לא להחמיץ אותה, כי גם אם הלכת ושרחת, ולא הצלחת – תקבל את שכר המצוה, אין הקב"ה מקפח שכר כל בריה. (מתוך הספר 'משכני אחרך' – בשלח)

שבת שלום ומבורך

מילתא דבריחותא

משה נפגש עם חברו ומספר לו: "שהרג כמכה אחת שבעה זבובים שלושה זכרים וארבע נקבות" שואל החבר: "איך אתה יודע להבדיל?" עונה משה: "ארבע ישבו על המלפון, שלוש על כוס בירה".

זוג קם בבוקר. האישה פותחת את הווילון מסתכלת החוצה ואומרת: "איזה יום בהיר היום" למחרת הזוג אוכל במרפסת שוב פעם האישה אומרת: "איזה יום בהיר היום" וכך במשך כמה ימים ברציפות. לבעל נמאס והוא שואל: "מה קורה לך כל הזמן את מקשקשת איזה יום בהיר היום" עונה האישה: "פעם אמרת שביום בהיר אחד תעזוב".....

שני אריות עברו ליד בית קפה וראו עכבר שיצא משם שיכור לגמרי. השניים נלחמו ביניהם עד מוות על העכבר. כשהעכבר התעורר וראה שני אריות מוטלים מתים לידו. הוא אמר לעצמו "וואלה, כשאני שיכור אני לא יודע מה אני עושה"....

רק בישראל תשמע את המורה אומרת: לא מספיק אתה לא מגיע בזמן, אלא אתה גם מאחר.....???

הכלה אומרת לחתן: "אני מבטיחה לך שאחרי שנתחתן אני יקשיב לכל הצרות שיש לך" "אבל אין לי צרות" אומר החתן. "נכון" אומרת הכלה "אמרת אחרי שנתחתן".....

שרה רואה את מרים השכנה שלה שהיא מזוזה את הספה לכד. שואלת אותה שרה: "למה את לא מחכה שבועלך יחזור הביתה?" עונה לה מרים: "למה לחכות שיחזור, יותר קל להזיז כשהוא לא יושב על זה".....

אי אפשר לנחול עולם הבא אלא בעבודת עולם הזה.

